

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezčer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poština znača.
Za oznanila plačuje se od četiristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravljanje je v Ljubljani v Frana Kollmana hiši, „Gledališka stolpa“.

Upravnemu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Slavnost v Mozirji.

(Dalje.)

Izlet v Nacaret.

Drugo jutro bil je izlet v Nacaret, sv. maša, pri katerej so 4 Sokoli stregli, pevci pa tako ubrano peli, da je bilo vse občinstvo gibjeno. Ko smo se po maši naužili prekrasnega razgleda, korakali smo z godbo in mej pokanjem možnarjev v g. Turnšeka gostilno, kjer je bil izvrsten zajutrek in mnogo iskrenih napitnic. Dr. Fon napil je starosti g. Lipoldu, slednji starosti Valentinciču, ta zopet Savinjskemu Sokolu in njega starosti, pri katerej priliki so Sokoli vsakega starosta dvignili na rame. Bila je še cela vrsta napitnic: na pevski zbor in g. Valentona, na češke Sokole itd., katerim pa vsem ne more biti mesta, ker se je poročilo itak že preveč raztegnilo. — Poslovivši se od požarne brambe Rečiske, korakala so vsa društva v Mozirje, kjer je bil ob 11. uri obed, po obedu pa „zastavnička“ gospoj soprog staroste Lipolda. Po končanem petji poslovil se je starosta g. Valentincič v iskrenem govoru od Mozirja in njegovih uzorno narodnih in gostoljubnih tržanov izrazajoč nado, da kdaj i Savinjski Sokol poleti čez gorovje v belo Ljubljano, kjer bode vsprejet z jednako gostoljubnostjo in navdušenostjo. Mej tisočerimi živio in slava-klici odpeljali smo se po slovesnem nagovoru gosp. Lipolda po lepi dolini proti Celji, povsod pozdravljeni od mnogobrojnega občinstva, ki je pri tej slavnosti pokazalo, da kri ni voda, da je narodna zavednost prošinila že vse kroge.

Mej slavnostjo došli so naslednji telegrami:

Praga. — Srečne blahoprani a pozdrav bratrski snaham vašim vlasteneckym břimave na zdar!
Dr. Karel Linha,
starosta Pražskeho Sokola.

Djakovo. — Mislu i srcem uz jednokrvnu braču dielim Vašu slavu i radost, kličuć: živeli Slovenci! Živio Savinjski Sokol! Bio Vaš barjak, oko kojeg se sakupila jednorodna brača kažiputom ujedinjenju Hrvata in Slovenaca! Slava!

Pjevačku društvo „Sklad“.

Karlovec. — Vrhnebesni živio mlademu Sokolu, kateri naj varuje Spodnji Štajer pred ropom sovražnega kragulja. Večna slava vsem Slovencem, kateri stoje kakor skala za rod in domovino ter neso elastični! Berger, Hren, Dwornig.

LISTEK.

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

(Dalje.)

XVIII. Poglavlje.

Ločitev.

Jedva se je prikazala zarja, že je Perstenj uzdignil svojo četo.

— Prijatelji! — rekel je razbojnkom, ko so se zbrali okrog njega in okrog Serebrjanega. — Prisel je čas, da se moram ločiti od vas. Z Bogom, tovariši! — Pojdem zopet na Volgo. Ne spominjajte se me slabu, ako sem kaj zagrešil pred vami!

In Perstenj se je nizko priklonil razbojnikom.

— Ataman! — zaklicali so vsi v jeden glas; — ne zapuščaj nas! Kam pa pojdemo brez tebe!

— Pojdite s knezom, dragi moji. — Z vašim včerajšnjim delom ste se oprali svoje pregrehe; morda zopet postanete, kar ste bili poprej; a knez vas ne bude zapustil!

— Dobri fantje, — rekel je Serebrjani, — jaz sem dal carju besedo, da se ne budem odtegovil njegovej sodbi. Vi veste, da nesem po svojej

Karlovec. — Deputacija Hrvatskog Sokola kod svečanosti „Zore“ kliče vam burni živo!

Ptuji. — Dub božanski razplamenivši apostole na zvršitev vsebljalnega poslanstva, ohrabri po vzgledu Črnogorcev razumniku na složno slovensko in slovansko delovanje. Živila naskorem združena lepa naša domovina Slovenija! Živilo stotinljono Slovanstvo!

Maribor. — Žalibote zadržan osobno se udeležiti današnje slovesnosti, sem vsaj v duhu v vaši sredini. Nadejam se in želim, da bode danes blagoslovljena zastava vselej znamenje čiste ljubezni do naroda in domovine, znamenje čistega združenja v borbi zoper napade, bodi si zastran tujev, bodi si zastran krivih prijateljev in ako bode ljubezen boiteljev za sveto reč čista, ognjevita in stanovitna kakor nam velijo barve narodne zastave, bode ta nam tudi h konečnej zmagi svetila!

Dominkuš. — Ormuž, — Žalibog, da mi ni mogoče biti navzočnim, a v duhu kličem pa z vami: Naprej, naprej moj mil narod!

Šmarije pri Ješah. — Bratska ljubezen in mejsobna podpora mej Kranjem in Štajercem v prospehu narodne zadače naj ostane nerazrušljiva! Živeli Sokoli!

Dr. Josip Derč.

Klosterneuburg. — Akademico društvo „Slovenija“ na Dunaji kliče narodu zbranemu v lepi Savinjski dolini: Neomadeževana ostani vedno sveta narodna zastava!

Gradec. — Društvo „Triglav“ čestita Savinjskemu Sokolu k današnji slavnosti, katera je sijajen dokaz slovenske probujenosti in Slovanske vzajemnosti.

Rogatec. — K visoki narodni svečanosti Savinjskega Sokola čestita in zaklječa: Naprej zastava! Živeli zbrani domoljubi, krepko naprej, da zmagamo častno.

Politično kmetsko društvo na Slatini.

Karlovec. — Hrvati sakupljeni u Karlovacu, slaveč dvadesetpetgodišnjicu „Zore“, šalje vam bratični pozdrav i kliču: Sokole, živi, diči se i razširi svoja krila medju junačkom bračom preko Sutle.

Janko Hodrusan, podpredsednik „Zore“.

Ribnica. — Slava hrabremu Sokolu! Živeli vsi zbrani gostje!

Požarna bramba Ribniška.

Gorica. — Savinjskemu Sokolu o priliki blagoslovljenja društvene zastave z jadranskih bregov navdušen: Na zdar!

„Soča.“

Dunaj. — Odločno narodna ideja omogočila je sijajno vašo slavnost. Slovanstvo naj prodira. Hrvatje, Slovenci združite se! V duhu z vami.

Peniček, Čeh, Blazovski, Poljak, Puke, Marold.

Samobor. — Vječna vam čast junačka braće Slovenci. Novoposvečeni barjak vaš vijajoč se visoko nad strastimi i neslogom budi vam sijajnim vodjem u luku vjerne sreče blagostanja in slobode mile nam Slovenije.

Za pjevačku društvo „Jeka“:

D. Kučovan, predsednik.

Sevnica. — Stojimo vedno narodu na čast in brambo, v to ime pomozi Bog!

Trg Sevnica.

Djakovar. — Duhom navzočna pri današnji pomenljivej slavnosti, iz vsega srca pozdravljava zbrane udeležnike, posebno pa brate iz Trsta in Hrvatske, ki so tako sijajno zasvedočili svojo bratovsko slogo.

Ivan Hribar, D. Schmirman.

Bolec. — Izpod Triglava pošiljamo vam vriš Sokoli in vašim čestitim gostom presrni pozdrav: Na zdar!

Bolska Čitalnica.

Brno. — Byt čy nas horý a vody delili, že srđem jzme zdedili od matky Slavie, volámé z Moravý vám srdečne na zdar! Živeli!

Brnský Sokoli.

Celovec. — Vrlim Sokolovcem in vsem iskrenim rodoljubom Savinjske doline: Živio in slava!

Celovški Slovenci.

Gorica. — Savinjskim Sokolom, vrlim našim bratom o blagoslovljenji zastave srčen pozdrav.

Čitalnica v Gorici.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. junija.

Vlada neki želi, da bi v novem moravskem deželnem zboru bile vse stranke zastopane, da bi pa nobena ne imela velike večine. Ona neki ne more dopustiti, da bi v moravskem deželnem zboru jedna velika stranka drugo nadomestila. Iz tega se razvidi, da vladi ni dosti mari, da bi češki Slovani dobili v tej provinciji pravo veljavno, katera jim gre po številu českega prebivalstva in po davku, katerega plačujejo. Najrajše bi obe stranki oslabila in potem s svojimi kimovci vladala, ki bi povsod odločevali večino. Potem bi pa ostalo večinoma vse pri starem, nemštvu bi se negovalo, kakor dozdaj, samo včasih, kadar bi morda v državnem zboru potrebovali česke glasove, bi se moravskim Čehom

— Pelji nas! — rekli so: — naj se zgodi z nami, kar s teboj! . . .

— Kaj pa drugi? — vprašal je Serebrjani.

Drugi so izbrali Hlopka za atamana, a mi nečemo iti z njim!

— Tam so vse slabši ostali, — zašepetal je Perstenj knezu: — tudi včeraj se neso tako bili, kakor ti!

— A ti, — rekел je Serebrjani, — nikakor nečeš iti z nami?

— Ne, knez, jaz nesem to, kar drugi. — Meni bi car ne prizanesel, moje pregrehe nesem take. In tudi priznati moram, da mi je dolgčas po Jermaku Timofejeviču; minulo je že nekaj let, kar ga nesem videl. Z Bogom, knez, ne spominjaj se me slabo.

Serebrjani je stisnil Perstenjevo roko, in objel ga je krepko.

— Z Bogom, ataman, — rekel je, — škoda je tebe, škoda, da greš na Volgo; rajši bi se poprijel družega dela.

— Kdo ve, knez, — odgovoril je Perstenj, in njegov ponosni pogled dobil je čuden izraz: — Bog ni brez milosti, morda tudi ne bodem vedno to, kar sem sedaj!

Razbojniki so začeli pripravljati se za odhod.

volji ušel iz ječe. Zdaj pa moram držati dano besedo, in nesti carju svojo glavo. Ali hočete iti z menoj?

— Ali nam bode prizanesel car? — vprašali so razbojniki.

— To je v božjih rokah, jaz ne maram varati vas. — Morda vam odpusti morda pa tudi ne. Posvetujte se mej seboj, potem pa mi povejte, kdo gre, kdo pa ostane.

Razbojniki so se spogledali, odšli so v stran in začeli so se poluglasno posvetovati. Čez nekaj časa so se zopet vrnili k Serebrjanemu.

— Pojdemo s teboj, ako gre tudi ataman.

— Ne, prijatelji, — rekel je Perstenj, — ne prosite me. Če tudi ne pojdetes s knezom, mi vender ne moremo iti skupaj. Dovolj sem se potikal tod, iti moram v domovino. Sprli smo se malo, in raztrgano vrv veži, kakor hočeš, vedno bode ozel. Pojdite s knezom, ali si pa izberite družega atamana, a rajši poslušajte moj svet, pojdite s knezom; jaz ne morem verjeti, da bi vam car ne odpustil po našem delu!

Razbojniki so se zopet posvetovali, in po kratkem razgovoru, so se razdelili na dva dela. Večji del šel je k Serebrjanemu.

kaka drobtina vrgla. Mesto dosedanjega oficialnega ponemčevanja nastopilo bi poloficialno, ki pa ni dosti manj nevarno. Ker se vlada ne bode dosti potegnila za Čehe v velikem posestu, zato tukaj tudi ni misliti, da bi Čehi dosti dosegli. Že sedaj se sodi, da bode v velikem posestu izvoljenih 17 liberalcev, 7 konservativcev, 6 pa iz srednje stranke, najbrž vladnih kimovcev. Čehi bodo morali vse sile napeti v kmetskih in mestnih volilnih okrajih, ako hočejo kaj doseči. Nemški zaupni može imajo danes shod v Brnu, da se posvetujejo o pripravah za bodoče volitve. — „Tagesbote aus Mähren“ zahteva, da bi se v Brnu ustanovila nemška medicinska fakulteta, ali naj bi se pa Josipova akademija prestavila v Brno in tudi vsprejemala civilne slušatelje.

Kakor se poroča „Národ. Listom“ je baron Jovanović poklical, predno se je podal na svoje inspekcijsko potovanje v južno **Dalmacijo** dr. Klaić k sebi k nekej konferenci, katere se je tudi udeležil prisrednik deželnega odbora Vranković. V tej konferenci se je doseglo sporazumljenje v raznih do sedaj nerešenih spornih vprašanjih. V krstek času se bode imenovali jeden narodnih odličnjakov abilitatom namestnikovim s činom dvornega svetnika, kateri bode zastopal vlado v prihodnjem zasedanji deželnega zbora.

Hrvatski sabor je v soboto vsprejel odsekovo adreso, ko sta jo še prej zagovarjala predlagatelj Vojnović in poročevalc Gjurjević s 57 proti 25 glasom. Budgetni odsek je že končal generjalno in specjalno budgetno děbato.

Vnanje države.

Srbški vojni minister je iz štedilnih obzrov opustil ustanovitev 5 novih bataljonov, a zahteval bode, da se sedanji bataljoni povekša.

Ruski generalni konzul na Dunaji, Gubastov, podal se je na povelje iz Petrograda v Bolgarijo, ogledat tamšnje konzulate. Dokler se ne vrne, bode drugi tajnik ruskega poslanštva na Dunaji, gospod Krapovički, vodil posle konzulata. — Ruska vlada je neki postavila posebno komisijo, da bode preiskovala, koliko o se nibilistična rovanja že razširila v vojski. Glavna naloga te komisije bode, kako odpraviti uzroke nezadovoljnosti v vojski.

Francoski senat je sicer v principu vsprejel ločitev zakonov, hoče pa neki ločitev s takimi pogoji otžeketi, da bodo take ločitve tako redke. — Radikali Pariska municipalnega sveta, ki imajo večino, napovedali so že sledenja predloga: 1. Amnestijo za vse politične in z njimi v zvezi stojčeče zločine; 2. občina naj napravi javno slavnost na grobu 1871. leta padlih komunistov. Lhko si je misliti, da tako postopanje novega Pariska municipija vladi ne bode po volji.

Silno mnogo hrupa v **nemških** vladnih linstih vzbudi je znani članek v „Fortnightly-Review“, katerega trdijo, da je pisal Gladstone. Ta članek ima namreč še G., iz česar hočejo sklepati, da res pribaja iz peresa Gladstonovega. Omenjeni časopis je pa trdil, da je pisal ta članek jeden prvih angleških državnikov. Bismarkovi časniki so pri tej priložnosti kar srdito planili na Gladstona. Podobno je, da so že samo cakali priložnosti. Liberalna vlada na Angleškem Nemcem ni po volji, rajboj pa najbrž jim to preseda, da se Anglija hoče mirno sporazumi s Francijo in tako ustanoviti podlago boljšim razmeram teh dveh držav. Ravn angleško-francosko prijateljstvo je, česar se boje v Berolini, da tudi naravnost ne povedo. — Danes se je položil temeljni kamen nemškemu državnozborskemu poslopu, katere slavnosti se udeležita tudi cesar Viljem in knez Bismarck. Poslopije bode neki tako veličastno.

Na **Norvežkem** se bliža sporazumljenje med kraljem in narodnim zastopstvom. Če tudi so bili ministri obsojeni, vendar ni hotel kralj imenovati novega liberalnega ministerstva. Zlaj je pa neki prevideł, da tako ne gre, zlasti, ker ministri in

Ko je izšlo solnce, na bregu reke ni bilo več videti šotorja, ne Basmanovljevih ljudij. Teodor Aleksejević odšel je še po noči, da bi sam prinesel prvi carju vest o dobrijnejši bitvi.

Poslovivši se s tovariši, zagledal je Perstenj zraven sebe Mitko.

— Z Bogom tudi ti, hrust! — rekel je veselo, — včeraj si služil carju za štiri, zato ti tudi ne bode odrekeli milosti!

Pa Mitka se je, kakor bi ga ne razumel, popraskal za tilnikom.

— Nu, kaj? — vprašal je Perstenj.

— Nič! — odgovoril je leno, in popraskal se z jedno roko za tilnikom, z drugo pa na križi.

— Nu, če ni nič, pa ni nič! — in Perstenj je že bil odšel, ko je Mitka zbral svoje misli, in rekel poteguoč:

— Ataman, a, ataman!

— Krj?

— Jaz nečem iti v slobodo!

— Kam pa hočeš?

— S teboj!

— Z menoj ne moreš; jaz grem na Volgo.

— Nu, jaz tudi na Volgo!

— Zakaj pa ne s knezom?

državni svetniki sami previdijo, da se tako dalje ne da vladati. Kralj zdaj hoče imenovati liberalno ministerstvo, samo konservative ga še zavirajo, češ novo ministerstvo bi vse dovolilo storthingu, tudi denarno podporo narodnim brambenim društvom, ki so pa kralju nevarna, dokler se ne postavijo pod vojaško poveljstvo. Kralj je tudi ukazal ustaviti procese zaradi razdaljenja časti proti pesniku Björnstjernu Björnsunu in nekaterim urednikom.

Posledni dinamitni atentati so tako vznemirili **angleško** prebivalstvo. V parlamentu hočejo nekateri člani interpelovati vlado, kake diplomaticne korake misli storiti pri Washingtonski vladi, da se zapro O' Donovan Rossa in drugi znani ameriški dinamitovci. Zaradi poslednjih atentatov še neskončno prijeli, a so nekaterim že na sledu, ter so se odpolali policisti v Pariz, Birmingham in Liverpool, da jih primejo.

Če je Agence Havas dobro poučena se je sporazumljenje med Francijo in Anglijo zaradi **egipatovskega** vprašanja doseglo. Kako je to sporazumljenje, se še ne ve. „Daily News“, ki so v tem nezvezni z angleško vlado, hočejo vedeti, da se ne namerava Egipet postaviti pod mejnaročno kontrolo.

Severno-ameriška narodna konvencija je postavila Blaina kandidatom za predsedništvo in Logana za podpredsedništvo republike.

Dopisi.

Iz Kamnitka 6. junija. [Izv. dop.] Vest, da namerava branilnica kranjska ustanoviti nemško ljudsko šolo iz prigospodarjenega denarja od ulog, katerih iz našega okraja ni malo, nas je močno razburila. Če fakcijoza gospoda čuti potrebo nemške ljudske šole v Ljubljani, naj si jo postavi po vzgledu Čehov na Dunaji, ne pa iz denarja, ki ni njihov. Pravica dana upravnemu branilnici, da sme dobitek obrniti za dobrodelne namene, je vendar omejena, in če bode šlo tako naprej, bode večina dobitka iz ulog Slovencev šla v Kočevje in v prid nemštvu na Kranjskem. Mi moramo proti takemu strankarskemu postopanju odločno protestovati. To postaja nezaslišano.

Daritev branilnice kranjske za zidanje stanovanj za delavce ima tako humanitarno lice; ali zdi se nam, da namen te daritve ni tako čist. Znano je, da sta si upravnštvo branilnice in upravnštvo stavbene družbe kranjske precej v žlahti. Kdo bode zidal delavska stanovanja, kdo bode ž njimi gospodaril in sploh kdo bode postal njih lastnik. Vsakovrstni glasovi gredijo po zraku. Stavbena družba je onemogla, ako se sme soditi po njenem delovanju zadnjih let, znesek 50.000 gold. bil bi za njo dobro zdravilo. Zatoraj bode treba paziti, če tudi ta denar morda ne bode služil v prid matadorjem kranjskega stavbene družbe.

Iz Trsta 8. junija. [Izv. dop.] (Volitve za istrski deželni zbor in njega začetek) Dalekopis je slovenskemu svetu že pred 24 urami naznani Isterskim Slovanom srečni in sijajni izid dopolnilnih volitev za deželni zbor v Poreči. Janko, Spinčič in Križanec se zovejo voljeni poslanci, katerih zadnja dva bili irredentovski Lehoni v Koperskem okraju posebno radi spodrinali. Skušali so do zadnjega trenotka, ali bi se ne dalo z denarjem ali s kakim drugim sredstvom uplivati na volilne može. Vse njih namere so jim spodelale Radovedni smo, kaj bode takrat v zboru v Poreči

storila vsemogočna večina lahonska ali se bode znova držnina naše jednoglasno ali pa z velikansko večino izvoljene zastopnike pri verifikaciji izključiti? Mogoče je vse pri teh strastnih Labonih, katerim načelo je znano „sila pred pravico.“ Tem bolj mogoče je to, ker to laško večino v deželnem zboru kot ves laški živelj v Istri vestno podpira primorska vlada.

Na tako podporo lahonske večine v Poreškem zboru merijo tudi sedanje volitve. Ali je že kdo slišal, da bi bile 7. junija, t.j. včerajšnjo saboto volitve in jutri v ponedeljek 9. junija pa že otvorjenje deželnega zboru?! Ali primorska vlada ni nikdar premislila, da naglica ni dobra; da je pri tej naglici novoizvoljenim slovenskim trem poslancem skoro nemogoče, da bi jutri v ponedeljek o pravem času se udeležili otvorenja deželnega zboru v Poreči? Ali ni pomislila, da v Poreč ne drži nobena železnica, ki bi jih nagloma privredila v zborišče? Za Boga? ali nester mogli nekaj danij poprej razpisati dopolnilnih volitev, da bi se novoizvoljeni vsaj nekoliko lahko pripravili za odhod. Za nas Slovane pa je ta naglica tudi zato kaj neugodna, škodljiva, ker se naši narodni zastopniki nikakor ne morejo poprej dobro porazumeti, kako bodo postopali v zboru, zlasti pri otvorenji zboru, pri prisegi. In vse to je prevažno za nas, tem bolj, ker je naša narodna petitorica hud trn v peti lahonske večine zborove. Premislišen in misleč človek opazuje z nezaupnostjo vse korake primorske deželne vlade — in nehoté se mu tudi takrat usiluje misel, da se zbor otvoriti tako nagloma za dopolnilnimi volitvami nalašč, da bi naši narodni zastopniki ne mogli se pogovoriti in porazumeti o prvih prevažnih korakih. Takega porazumljenja pa pred vsem trebujemo v Poreškem zboru, ker nas poleg lahonske večine tlaci in zasramuje še lahonska družba malega mesta. Ali je vlada letos bolje poskrbela za ohranjanje dostojnega reda in miru, pokazalo se bode v par dneh. Videli bodo, ali se je vladni komisar in okrajni glavar Poreški (g. Gumer) res toliko porazumil z županom Poreškim, da bodo naši narodni zastopniki življena varni pred lahonsko družbo. Potem pa naj še kdo slipi Slovane, češ primorska vlada pač po očetovsko skri za nas.

Iz Maribora 5. junija [Izv. dop.] Prof. Stritar in Grazer Tagespost. Kar sem čital v temi Slovenskega Naroda zadnjic omenil, zgodilo se je. Slovencem toli sovražni nemški časopisi so se oprijeli nepremislenega modrovanja prof. Stritarja v Beči, ter nam z njim nadaljujejo svoja grda očitanja pred tujim nemškim svetom. Grazer Tagespost, ki pri vsakej priliki z navdušenjem Slovence psuje, ter po slovenskem Štrskem širi velikoumško — prusjaško mišljenje, je danes v št. 150 znova prinesla več prestavljenje odlomke iz Stritarjevega peresa, katere je nje Ljubljanski dopisnik poslal pod naslovom: „Die Nationalen über sich selbst.“ S kako slastjo ta sovražna nam Tagespost poudarja kratkovidne in neopravilne trditve prof. Stritarja! in tem čudnim, trditvam Dunajskega učenjaka pridaja Tagespost še one ne posebno salonske napade urednika slovenskega uradnega lista v Ljubljani. Tako sta prof. Stritar in zaznamovani uradni urednik s svo-

Mitka je praznidignil jedno nogo in ustavil se je, kakor bi bil nekaj v zadregi.

— Ali se bojiš, opričnikov, ali kaj? — vprašal je porogljivo Perstenj.

Mitko se je začel praskati zdaj za tilnikom, zdaj na križi, zdaj na strani.

— Ali si jih ti malo videl? — nadaljeval je Perstenj: — ah so te snedli, ali kaj?

— Nevesto so mi vzeli! — spregovoril je nehoté Mitka.

Perstenj se je zasmjal.

— Vidiš ga, kako dobro pomni! Neče ž njimi jesti kruha in soli! Nu, pa se pridruži Hlopku.

— Nečem, — rekel je odločno Mitka: — jaz hočem s teboj na Volgo!

— Pa jaz ne grem naravnost na Volgo!

— Nu, jaz tudi ne naravnost!

— Kod pa ti?

— Tod, kodar ti!

— Ob, prijet se me je, kakor smola! Vedi, da jaz moram najprej v slobodo!

— Zakaj? — vprašal je Mitka in uprl je oči v atamana.

— Zakaj! Zakaj! — ponovil je Perstenj, ki

je začel zgubljati potrežljivost; — zato, ker sem tam lani grizel orehe in sem pozabil lupine!

Mitka ga je pogledal z začudenjem, pa kmalu se je usmehjal in raztegnil usta prav do ušes, od oči po sencih so se mu naredile trakovom podobne gube, in dal je svojemu obrazu tak prekanjen izraz, kakor bi hotel reči: mene, bratec, ni tako lahko prevariti; jaz jako dobro vem, da ti ne greš v slobodo po orehove lupine, a po kaj druzega!

Vender on ni tega povedal, a samo ponovil, smehljajoč:

— Nu, jaz tudi s teboj!

— Kaj čem storiti ž njim! — rekel je Perstenj, zmajajoč z ramama. — Vidi se, da se ga ne budem mogel znebiti; naj bo pa, pojdi z meno, tepec, samo ne jezi se name, če te obesijo.

— Če me tudi obesijo! — odgovoril je ravno Mitka.

— Dobro, deček. Zato te imam rad! Poslovi se hitro od tovarišev in odpraviva se na pot:

Zaspan obraz Mitke se ni ozivel, pa brž je začel stopati k tovarišem, trikrat emoknil vsakega, hotevšega in nehotevšega, tega prostovoljno, onega po sili, tega prijemši za rame, onega za glavo.

(Dalje prih.)

jimi izdelki orožje v rokah smrtnih sovražnikov toli tlačenega slovenskega naroda; res lepa čast! Prvemu se ne moremo načuditi, da se je mogel toliko izpozabiti, ter najetnikom dati se rabiti za orožje, drugemu se nikakor ne čudimo, ker je zato kot uradni urednik plačan, da dela v vladinem zmislu, ter pisari, kot mu razjarjena strast veleva. Oba pa najbrže nikdar nista pomislila, koliko s takimi ne-premisljenimi trditvami škodujeta časti in poštenosti skupnega slovenskega naroda. Prof. Stritar in urednik slovenskega uradnega lističa tako pomagata tujcem črni lastni narod!

Iz Proseka 7. junija. [Izv. dop.] Koncem junija odpuščen je uradnik delavskega podpornega društva v Trstu g. Ivan Dolinar. Ali je uzrok opravičen, da se je dal odpust g. Dolinarju, najboljše vedo oni gg. odborniki, kateri so za odpust glasovali. Ne verujem, da bi osobno mrženje mej omenjenim uradnikom in društvenim predsednikom bil povod in dovolj urok odpustu.

Bodi si kar hoče, gotovo je, da nad delavskim podpornim društvom veje nek zlonosen duh, neki nezanosni nemir in nezadovoljnost, torej: „nejedinost“. Zadnji čas je, da se temu žalostnemu stanju v okom pride. Prokleta nejedinost hujša si od kuge!

Udje delavskega podpornega društva iskreno želé miru, torej upajo, da bode njih predsednik z odborom vred strogo pazil na sposobnost komponenta, predno se odloči za jednega ali druga. Društvo bode zadovoljno, ako dobi vsaj takega uradnika, kakor je bil gosp. Dolinar. On ti je bil, to moram očitno izpovedati, z dušo in telom udan društvu, saj ga je on ustanovil in bil mu prvi predsednik. Bodis kot aranžer pri narodnih veselicah, kot zagovornik naroda pri oblastnjah ali kot izkušen agitator slovenski — Dolinar je neprekosen. On je že tako uvežban pri društvu, da ima vsako malenkost na prstih, da je škoda zanj.

Udje delal. podp. društva so pred nekolikimi tedni poklonili predsedniku g. V. Dolencu zlato svinčino za zasluge. Čestitamo g. predsedniku, zaslužil jo je.

Ali svečanost bi bila stokrat zaujmivejša, ako bi si bila g. Dolenc in g. Dolinar segla v roke in pred svetom pokazala dejansko jedinost ter zadnjemu mesto svetinja poklonili dekret definitivnosti in mu povisili placo.

Iz Prestranka 8. junija. [Izv. dop.] V bližoj vasi se moži županova Mica. Mej drugimi pripravami k svatbi treba tudi poslopje posnažiti, tedaj je v prve vrsti potreben zidar. Poklican je bil v to svrhu zidarski mojster iz Koč. Pri svojem opravilu v županovi hiši najde v kašči kupček korenin. „Dobro!“ — misli si — tu je lecijen (svišč); ravno nekaj boleham; tu imam priliko dobiti zdravilo prav dober kup. Naglo pobaše in skrije še precejšnjo porcojo medicine, ne da bi bil hujših posril ali vsaj povprašal po dovoljejni. — Drugi dan si doma priredi zdravilo; sam izpije dva kozarca, tretjega ponudi ženi rekoč: „Tudi ti si nekoliko bolna, pij!“ In res! kako bi se protivila možu podložna žena; hitro popije tekočino in dobro je bilo tisti trenotek, tudi če je bil lek strašansko neokusen. Toda v hipu je začelo zdravilo vspešno delovati.

Mož je s trsko po zidarski zid ometaval in počenjal vsakeršne burke; ravno tako žena. Vsa vas je bila skupaj. Zblaznela sta obo, in trebalo je krepkih možakov, da so obedva udržali. Podalo se jima je protizdravil, in zdaj ko to pišem, se prav dobro počutita. — „Kakova copernija je bila v koreninah?“ vprašala je dobra žena. Naj to razložim!

Pred mesec so sadili županovi otroci amreke. Tam jim pokaže gozdni varuh rastline, ter pové, da se korenine po 26 kraje. klgr. pri Blinu v Zalogu poleg Postojine prodadó. Otroci prinesejo korenine domov, a popolnem na nje pozabijo, dokler jih ni zidar izvoval in zblaznel. Korenine so bile namreč od volče češnje (belladona) ali norice, kakor tod nekateri pravijo, ter imajo svojstvo v sebi, da zmešajo um, kar pa mine, ako se je ne použije veliko. Rastlina je strupena. Zidar ima dober nauk, in je zagotovil, da ne bode nikoli nobenega vraka skrivoma pobasal.

Na Reški državni cesti, ravno na križpotji v Koči stoji mnogo let katoliško znamenje: sv. razpolo. Pred preteklo nedelje je zlobna roka ta sv. znak vandalično razdejala, kar je vse občinstvo splošno obsojalo. Tudi ni prav, da kakov hudobnež nad nedolžnimi znamenji svojo jezico ohlaja. Obžalovati moramo, da se niso zločinci še zasačili, zlasti ker

so na sumu tako zvani „egiptovski cigani“ iz Primorja doma. Sploh vsakeršna smetljaka kroži tod, tedaj je nemožno pozitivno sklepati, kdo bi bil grdič izvršil. V okolici je par brezvercev toda nobeden ni takov grozovit bajduk, ki bi bil sposoben jednacega zlojedstva.

Domače stvari.

— (Dnevni red mestnega odbora seji,) katera bode v torek 10. dan junija t. l. ob 6. uri popoludne v mestni dvorani. I. Naznanila prvosledstva. II. Personalnega in pravnega odseka poročilo: a) o I. volilnega razreda volitvi za mestni odbor, ki se je vršila 12. dan maja; b) o volitvi jednega člana v odbor za upravljanje z meščanskim premoženjem; c) o gospé Jeanette Poljakove, mestnega inženirja udove, prošnji za penzionsko pripadnino; č) o umirovljenji mestnega detektiva Ivana Ižanca. III. Poročila klavničnega ravnateljstva. IV. Finančnega odseka poročilo: a) o škontriranji mestne blagajnice in vseh upravi mestne občine izročenih fondov, izvršenem dne 26. marca letos; b) glede opominarin pri zaostalih davkih; c) o gospoda I. I. Kanca prošnji zaradi povračila užitnine od špirita upotrebljevanega l. 1883. za kis; č) o prošnji Dunajskega društva „Asylverein“ za podporo; d) o Razvali Jelše prošnji za oproščenje od štantnine. V. Stavbiškega odseka poročilo o potrjenji licitaciona zaradi nasipanja živinskega trga. VI. Mestnega odbornika dra. Derča samostalni predlog, naj se odpravi prodaja kruha na mestnem trgu. Potem: tajna seja.

— (Akademijo) priredé danes zvečer gojenci knezo-škofjskega Alojzijeviča gosp. dež. predsedniku baronu Winklerju na čast. Spored obsega mnogo in jako zanimljivih točk. Razen glasbenih komadov, moških zborov, samospevov, govorilo se bode v slovenskem, staroslovenskem, grškem, latinskem, nemškem, francoskem, hrvatskem, italijskem, in českem jeziku. Več o tej izrednej akademiji in njenem prebogatem sporedu jutri.

— (Glavni zbor) društva poštarjev in poštih opraviteljev na Kranjskem, Primorskem in Dalmatinskom bode dne 16. t. m. ob 10. uri v Ljubljani v Hotel Elefant. Dnevni red obsega; Letno poročilo, blagajnika poročilo, proračun za prihodnjo leto, posamične predloge, nasvete načelnika in volitev odbora. Kdor želi legitimacijo za znižano vožnino naj se pravočasno obrne do društvenega načelnika. Ker se bodo prenarejala društvena pravila, bilo bi želeti, da se udje mnogobrojno zboru udeležen.

— (Iz Ilirske Bistrike) se nam poroča v 5. dan t. m.: Danes bila je tukaj obravnava zaradi napeljanja Bistrike in Reke v Trst. Navzočni so bili: gosp. okrajni glavar Globočnik, kot zastopnik vlade, gg. Candusso, Geiringer, Ricchetti in Pimpach iz Trsta, gosp. Oton Detela v imenu deželnega odbora. Vse občine izjavile so se jednoglasno proti oddaji vode in poudarjale so zlasti, da je voda neobhodno potrebna ne le zaradi mlínov in žag, ampak tudi za kmetijske potrebe, napajanje živine itd., da bi brez vode odašnji prebivalci ne mogli obstati. Glede na soglasno izjavo vseh občin in opiraje se na §. 18. deželnega reda, po katerem spadajo vse deželne kulturne zadeve v kompetenco deželnega zборa, zahteval je gosp. Oton Detela, da se ves akt predloži deželnemu odboru kranjskemu, kateri bode to zadevo spravil pred deželni zbor v konečno rešitev. Omeniti nam je še, da se je tudi zastopnik južne železnice izrekel proti oddaji vode. V obče pa razun Tržačanov ni nihče za to, da bi se voda oddala.

— (Umrta) je 6. t. m. na graščini blizu Karlovca gospa Marija Jelovšek pl. Fichtenau, rojena Martinčič iz Ljubljane, žena graščaka, ki ima tudi viho na Bledu. Bila je včeraj pokopana pri sv. Krištofu v rakvi Martinčičevej.

— (Po ognji se bode sprehabal) prihodnjo nedeljo inženir g. Schalla z Dunaja, ki je izumil tako obleko, da tudi v najhujšem ognji prebije brez škode celo uro. Postavila se bode v ta namen na prostoru, ki se še le določi, dve skladnici mehkih dry, ki se polijo s petrolejem in smočo, in v tem ognji bode g. Schalla ostal jedno uro. Ker bode ta produkcija tako zanimljiva, bilo bi koristno, da jo pridejo gledat i ognjegasci z dežele.

— (Zblaznela) je včeraj ob 6. uri zvečer na Marije Terezije cesti neznana ženska, ki je prišla še le v Ljubljano. Začela se je kar na cesti slačiti.

Policaj jo je prijel in odpeljal izmej mnogo okoli nje zbranih gledalcev, v deželno bolnico. Zblaznela je rekla, da jej je ime Neža Kavčič.

— (Vabilo na občni zbor.) Podpisani uljudno vabi vse pekovske pomočnike v Trstu, da se udeleži občnega zboru dne 11. julija 1884. v dvorani gostilne „Al Giardinetto“ na koncu starega Acquedotta. Začetek točno ob 3^{1/2} uri popoludne. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Prečitanje in potrjenje pravil za pekovsko zadružno, ki se imajo predložiti vladu v potrditev.

Začasni odbor zadruge.

— (Spominek staroslovenskega zidarstva) bodo ohranili v Bosni, blizu Nižegrada. To je podrtja samostana Dobrunja, po katerem se tudi imenuje sedanji dobrobosanski metropolit in vladika v Sarajevu. Velezanimivo starino bodo sedaj prenovili; veliko zaslugo si pri tem udobí sopoga civilnega pobočnika barona Nikolića, katera je za to delo že naklonila 10.000 goldinarjev ter sploh vzela stvar v svoje zavetje. Drugega denarja si še upajo dobiti po splošnem nabiranju.

— (Poštne hranilnice.) Maja meseca je bilo v poštne hranilnice uloženih 2 261,110 gld. Uložnikov število se je v tem mesecu pomnožilo za 2985, iznosa torej v vsem 394,898. Vsega denarja vključno je došlo 16.828, 640 gld., sedaj ga je pa v hranilnici še 8,079. 819 gld.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 9. junija. Pravda proti anarchistu Stellmacherju pričela se je pred iznimnim sodiščem. Obravnava je javna, vendar je ustope skrajno omejen. Stellmacher kaže se meji prečitanjem zatožbe ravnodušnega. Zasliši se 39 prič, meji njimi delavci, ki so Stellmacherja prijeli, ženski Eisert, Berger. Obtoženec izjavlja, da meji obravnava ne bode odgovarjal, ker predsednik ne dopušča, da bi govoril o tem, ko sta bila s Hugonom Šenkem vkupe. Po prigovarjanju zagovornika izjavlja Stellmacher, da bode odgovarjal, a predsednik, da se bode najprej dognala dokazilna obravnava o umorjenem Blech-u.

Dunaj 9. junija. Priče, ki so Stellmacherja ustavile, pravijo, da ni hotel Melouna usmrtil, ker je le pod noge meril. Stellmacher priznava umor, a pravi da je to bil političen umor, da bi maščeval stranko za zatiranje, da je to bil anarchističen atentat. Denarja, da je okoli 300 gld. iz Švice seboj prinesel, ropsal je le zaradi tega, da bi mogel ubežati. Na veliko vprašanj ne odgovori.

Szegedin 9. junija. V Mindszenti navstali so nemiri pri volitvah, žandarje so insultovali in na nje streljali. Žandarji so tudi streljali, tri osobe mrtve, več ranjenih.

Javna vprašanja.

Ima li hranilnica kranjska v istini pravico ustanoviti privatno nemško šolo iz dobička, katerega vleče iz naših ulog? Jeli korektno, ako se ves prigospodarjeni denar slovenskega kmeta rabi za politične strankarske namene namesto, da bi se obresti od dolgov znižale ali pa vloge više obrestovale? Nema li politična oblast dolžnosti nas pred takimi sklepi upravnega odbora hranilce kranjske varovati in pravila te hranilnice revidirati?

Kamnik dne 4. junija. 1884.

Josip Rode.

Javne dražbe.

10. junija: 3. eks. drž. pos. Antona Facije iz Jakovice, 5060 gold., v Logatci. 3. eks. drž. pos. Frana Kalistra iz Koč, 633 gld., v Postojini.

11. junija: 3. eks. drž. pos. Andreja Lenaršiča iz Nadejnega sela, 816 gld., v Postojini. 3. eks. drž. pos. Matije Beleta iz Slavine, 940 gld., v Postojini. Relaciju pos. Franca Zottera iz Krškega, 1280 gold., v Krškem. 1. eks. drž. pos. Martina Gorenca, iz Zubukovja, 85 gld., v Krškem. 1. eks. drž. pos. Štefana Simončiča, iz Altenhausna, 283 gld., v Krškem. 1. eks. drž. pos. Aleša Štularja iz Bašlja, 2836 gld., v Kranji.

Tujci:

dne 8. junija.

Pri **Slovu**: Abinere z Dunaja. — Schnabl iz Gorice. — Waschica iz Krškega. — Wilderman iz Gradea. — Miklavčič iz Dolenskega.

Pri **Mallci**: Retečar z Dunaja. — Widermann iz Gradea. — Ott z Dunaja. — Brunner iz Vrhnik. — plm. Ruff iz Solnograda.

Pri **avstrijskem cesarju**: Sušteršič in Sever iz Zagorja.

